

22130033

CATALAN A: LITERATURE – HIGHER LEVEL – PAPER 1
CATALAN A : LITTÉRATURE – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CATALÁN A: LITERATURA – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)
Mercredi 8 mai 2013 (matin)
Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Escriu el comentari literari d'un dels textos següents:

1.

- he sentit l'arribada estimulante de l'odi.
àvidament el sent arribar cor amunt.
on hi havia el respecte hi haurà l'odi des d'ara.
ell farà i desfarà i dictarà el poema.
5 ell dictarà molt més encara: la conducta.
- primer fou l'estupor, un amarg estupor.
no entenia que fos la maldat tal com era.
em vaig sentir minvat i mirava i no hi veia.
¿com fou possible, com...? i llavors vaig sentir
10 alternativament la tristesa i l'espant.
- he cregut, i he cregut de manera total.
oïa que parlaven a voltes d'injustícies.
oïa els mots de sang que empraven de vegades.
assistia, en silenci, a aquella abrupta ràbia.
15 ara torne a vosaltres, ara he vist l'horror.
- tot l'horror. em pujava, per la vida, la nit.
no sé com no he pogut adonar-me'n abans.
ací em teniu, marcat a foc per la injustícia.
però abans d'arribar, he esborrat certs mots.
20 solemnement instaure en el principi l'odi.
- la maldat gratuïta, el delit de fer mal
i la perversitat i l'enveja també,
el nanisme mental, l'onanisme també,
i la incapacitat d'un afecte sincer.
25 i aquell "jo" que es despenja com una panxa flàccida.
- estic parlant de coses terriblement concretes.
no estic fent un poema: narre el procés d'un odi.
de l'odi, al capdavant, de tot l'odi del món.
i no accepte banderes ni receptes amables.
30 estic parlant d'un odi essencial, estricte.
- no us espanteu, vosaltres que m'estimeu encara.
si bé es mira, hauríeu d'alegrar-vos moltíssim.
sent arribar la càlida fertilitat de l'odi,
com arriba la llum o com arriba l'aigua.
35 ara visc l'absoluta normalitat de l'odi.

torne a dir-ho. és un odi terriblement concret.
de tan concret com és, se'm fa la vida clara.
i estime més l'afecte, la rosa o la finestra,
és un odi concret i ben delimitat.
40 ha de fructificar un dia qualsevol.

Vicent Andrés Estellés, *Horacianes* (1970)

2.

La família, reduïda als quatre petits i a nosaltres dos, començarem una nova vida. Per a mi foren anys, els d'Argentina, plens d'angúnia, penes i amargures. Hauria hagut de pressentir quelcom, quan a les cartes que ens donaven a cada port les noves eren primer menys eufòriques i acabaren essent alarmants. El pis que creia en Santiago que podia llogar i que

5 tenia totes les comoditats, per esdeveniments imprevistos, s'havia convertit en una pensió, "on jo podia descansar". Jo arribava en un vaixell amb el qual havíem fet una travessia que durà disset dies; era prou per a mi el descans. El que desitjava era una llar més o menys definitiva i una vida estable.

Tenia aleshores quaranta-nou anys, i crec que aquesta no és una edat especialment indicada per a adaptar-se a un país; però, en això, jo ja no hi comptava. El fet d'ésser Argentina en un altre

10 continent era, potser, causa que les diferències dels valors morals fossin greus. Cal dir que jo no feia cap esforç per adaptar-me, de primer perquè em semblava que hi perdria, en el canvi, i també perquè mai no vaig pensar quedar-m'hi. Volia tornar a Europa, si no podia entrar a Catalunya, i només volia poder acabar de portar a terme el nostre deure envers els nostres fills: donar-los un

15 cos sa i preparar-los per la lluita de la vida, sense defallences.

L'afecte amb què la família ens acollí ajudà a veure el país amb bons ulls. Tant la meva germana com l'oncle Sales, el seu marit, volgueren fer-nos veure les belleses. Amb el seu cotxe ens passejaren per parcs, on descobríem una varietat d'arbres desconeguts per a nosaltres; bé sabíem la bellesa dels nostres arbres fruiters en plena florida, i també de la mimosa, però no

20 teníem idea de la xicranda i el palo-borratxo, l'una plena de flors morades o liles, com violetes de Parma, i l'altra amb uns lliris roses molt perfumats. El tronc d'aquest era ple de punxes que no treien res a la seva bellesa. Hi havia un altre arbre que té flors grogues, com la ginesta; quan s'obren massa cauen a terra, i a causa d'això els camins vorejats per tals arbres tenen per terra com un fistó groc, a cada banda, que s'allunya fins l'horitzó.

La vegetació el voltant de Buenos Aires és ufana i exuberant. Els jardins dels benestants són esplendorosos, tal és la magnificència d'arbusts i plantes que tenen. Els jardiners que conreen les plantes són en general japonesos, i entre el seu saber i el clima arriben a fer viure arbres, arbusts i flors de diversos continents.

25

Per a mi el que em donà un gran consol enmig de la prova d'un tal canvi va ser el cel d'Argentina, que és d'un blau lluminós. Havia sofert a l'Alvèrnia en sentir, en moltes èpoques de l'any, com si el cel toqués el meu cap, i aguantat dies i dies seguits grisos i plujosos. Si alguna vegada el sol sortia, no era gaire convincent. En canvi, allà el cel semblava el de la nostra Catalunya, un cel alt, molt alt, i un sol que veritablement escalfava. Potser els fills no apreciaven tant com jo aquest fet, ja que ells s'havien adaptat a l'Alvèrnia i l'estimaven.

30

Cal dir que a Buenos Aires tot hi és canviant: el clima i la temperatura. A Barcelona el Mediterrani tempera; allí res no la modera. Un amic català ens deia, tot bromejant, que a vegades, a causa de la calor, hom no pot dormir; desesperat, s'aixeca a buscar un revòlver i acabar amb tant de sofriment; si un no el troba de seguida i es posa a cercar-lo, és possible que hagi de tornar al llit amb una flassada. És clar que això és una broma, però cregueu que dóna una bona idea del clima.

35

40 Allí no cal preocupar-se gaire: fa molt de fred?, el cor ens diu que l'endemà potser passaràs un dia agradable.

Josefa Armangué, *Una família en exili* (1981)